

Den romerske forfatning

(Polyb 200-120 fvt. Græsk politiker samt historiker. Gidsel efter slaget ved Pydna 168 fvt. Løsladt 150 fvt., men blev i Rom og omgikkes scipionerne, - en ledende romersk slægt)

Polybs vurdering af den romerske forfatning: En ligelig og harmonisk blanding af monokrati, aristokrati og demokrati, - en ideel forfatning fordi de tre magtinstanser er indbyrdes afhængige, - hvilket begrænser magtmisbrug og tvinger til samarbejde.

1). **Kongeligt element:** Embedsmændene samt 2 konsuler (højeste embede)

- kollegialitetsprincip (altid mindst to) holde hinanden i skak (vetoret)
- deres ordrer skulle følges (de var statsmagten) enevældigt element
- embederne var ulønnede (dvs. forbeholdt de rige)

2). **Aristokratisk element:** Senatet

- de øverste embedsmænds råd - fik sæde der efter deres embedsperiode
- sad der på livstid (politisk og økonomisk elite)
- formelt kun rådgivende magt, men reelt den dominerende magtfaktor i den romerske forfatning

3). **Demokratisk element:** Folkeforsamlingen og plebejertribunerne

- formelt set det besluttende/lovgivende organ (men en konsul kunne nedlægge veto mod deres beslutninger)
- foretog de årlige valg af embedsmænd samt konsuler
- opdelt i centurier, hvor tilhørsforholdet var bestemt af formue og alder (de rige favoriseret)

Den romerske forfatning er således et langt mere sammensat/kompliceret politisk system end fx. det athenske demokrati pga. flere magtinstanser.

Polybs teori om forfatningsformernes kredsløb (anakyklosis)

Kongedømme:

Monarki

Tyranni

Fåmandsstyre:

Aristokrati

Oligarchi

Folkestyre:

Demokrati

Ochlokrati (pøbelvælde)

Polybs konklusion er, at man i politiske forfatninger må kombinere disse tre styreformers bedste(+) sider, hvor de enkelte elementer kunne holde hinanden i balance og hindre de andres unødige vækst og derved sikre et stabilt politisk system. Resultatet ville så blive at man ophævede eller i al fald forhalede anakyklosis. Just dette så han realiseret i den romerske forfatning som han værdsatte så højt og hvormed han forklarede årsagen til romerriget succes og hastige ekspansion.

Nutidig vurdering af Polybs opfattelse: